

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ЕКСПЕРТІВ З ОЦІНКИ МЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ДУАЛЬНА ОСВІТА

Немченко А. С.¹, Назаркіна В. М.², Косяченко К. Л.¹, Бабенко М. М.¹

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця,

Київ, Україна

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

asnemchenko@ukr.net

Актуальність. На сучасному етапі розвитку системи оцінки медичних технологій (ОМТ) гостро постала проблема підготовки кадрів (експертів-розробників ОМТ і тренерів) для подальшого нарощування потенціалу та розширення інституційної спроможності.

Мета роботи – провести аналіз світового досвіду підготовки експертів з ОМТ за міжнародною магістерською програмою.

Матеріали та методи. Аналіз наукових публікацій, офіційних сайтів університетів і організацій з ОМТ, контент-аналіз освітніх програм.

Результати. У зв'язку з активним розвитком ОМТ у світі у середині 1990-х років було створено спеціальну програму Ulysses для підготовки фахівців у цій сфері з урахуванням передового досвіду країн Європи і Канади.

Міжнародна програма Ulysses з підготовки магістрів з ОМТ та управління (Health Technology Assessment and Management – HTA&M) складалася з чотирьох модулів: 1) методи досліджень в охороні здоров'я (ОЗ) та основи ОМТ, 2) ОМТ, 3) вивчення багатовимірних аспектів ОМТ із курсами з макроекономічних, соціокультурних та етичних питань, 4) управління і прийняття рішень в ОЗ. Особливість навчання полягала у реалізації мультидисциплінарного підходу та інтеграції знань з різноманітних галузей ОМТ в різних країнах, багатьох педагогічних технологій та національно-культурних особливостей. Дворічною магістерською програмою передбачалося чотири інтенсивні модулі тривалістю по 2 тижні, стажування (8 місяців) та захист магістерської роботи/проект аналізу політики.

Для забезпечення дуального підходу та інтеграції освіти, науки і практики в межах спільної міжнародної програми було обрано 10 організацій: п'ять університетських кафедр і п'ять організацій ОЗ, а саме: кафедра управління ОЗ медичного факультету Монреальського університету (Канада), кафедри епідеміології та біостатистики і гігієни праці медичного факультету Університету Макгілла (Канада), Медичний факультет/факультет управління Університету Оттави (Канада), кафедра медицини медичного факультету Університету Барселони (Іспанія), Католицький університет Риму та клініка Агостіно Джемеллі (Італія), Агентство з оцінки медичних послуг і технологій Квебеку (AETMIS) та Інститут клінічних оціночних наук (ICES) (Канада), Каталонське агентство з оцінки технологій і досліджень у сфері ОЗ (CANтар) (Іспанія) Агентство регіональної ОЗ (ASSR) та Агентство громадського здоров'я регіону Лаціо (Італія). У програмі був реалізований гнучкий підхід до формування компетентностей з орієнтацією на дві групи студентів: оцінювачі, які готують звіти з ОМТ, і особи, які приймають рішення на всіх рівнях системи ОЗ, які використовують звіти з ОМТ. Спеціалізована магістерська програма Ulysses дає змогу всім учасникам зрозуміти фундаментальні принципи, що лежать в основі ОМТ, і більш систематично використовувати наукові результати. Крім того, участь у програмі сприяла налагодженню діалогу між політиками в галузі ОЗ і дослідниками.

Перший випуск міжнародної магістерської програми відбувся у 2001 р. Після детального аналізу результатів реалізації проєкту було враховано всі ключові моменти, коригування до програми вносилися й з урахуванням змін у методології ОМТ та розвитку технологій. Було реалізовано кілька таких проєктів. Так, восьмий набір був після значної перерви у 2018 р.

Перевагами аналізованої програми є мультидисциплінарний підхід та інтенсивний формат, гнучкість, співпраця користувачів і розробників з різних країн, занурення до професійного середовища. Використання досвіду підготовки здобувачів з ОМТ дозволив визначити ключові моменти, на які слід звернути увагу при формуванні освітніх програм в Україні.